

PP-001-0014123

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

September - 2020

Sanskrit : Paper-9

(काव्यप्रकाशः द्वितीय-तृतीय दशोल्कासाः)

(Sahityashastra) (Elective-2)

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनामांथी कोर्षपश बे सविस्तर समजवो. १४

1 Write critical notes on any **two** of the following. 14

- (१) वाच्य एव वाक्यार्थः इत्यन्विताभिधानवादिनः ।
(२) गौः शुक्लश्चलो डित्थः इत्यादौ चतुष्टयी शब्दानां प्रवृत्तिः इति महाभाष्यकारः ।
(३) निराकाङ्क्षप्रतिपत्तये प्राप्तावसरतया च पुनः पुनरुदाह्रियते वक्त्रादीनां मिथः संयोगे द्विकादिभेदेन ।
(४) न चैषापह्नुतिः प्रकृताप्रकृतोभयनिष्ठस्य साम्यस्येहासम्भवात् ।

२ लक्षणा तेन षड्विधा । समजवो. १४

2 Explain लक्षणा तेन षड्विधा । 14

अथवा / OR

२ अभिधामूला व्यंजना समजवो. १४

2 Explain अभिधामूला व्यंजना. 14

३ अभिहितान्वयवाद पर नोध लपो. १४

3 Write note on अभिहितान्वयवादः. 14

अथवा / OR

३ आर्थी व्यंजना समजवो. १४

3 Explain आर्थीव्यंजना. 14

- ४ नीयेनाभांथी कोष्ठपश बे पर टूंकनोध लभो. १४
- 4 Write short notes on any two of the following. 14
- (१) जातिवादः ।
- (२) विशिष्टलक्षणा ।
- (३) सर्वेषां प्रायशः अर्थानां व्यञ्जकत्वम् ।
- (४) अर्थस्य व्यञ्जकत्वे शब्दस्य सहकारिता ।
- ५ (अ) नीयेनाभांथी कोष्ठपश बे अलंकारो उदाहरण आपी समजावो. ७
- 5 (a) Explain any two figures of speech a with example 7
and characteristics.
- (१) व्याजस्तुतिः (२) निदर्शना
- (३) समासोक्तिः (४) काव्यलिङ्गम्
- ५ (ब) नीयेनाभांथी कोष्ठपश बे अलंकारो ओणभावो. ७
- 5 (a) Explain any two Alankaras of the following. 7
- (१) कुसुमितलताभिरहताप्यधत्त रुजमलिकुलैरदृष्टापि ।
परिवर्तते स्म नलिनीलहरीभिरलोलिताप्यधूर्णत सा ॥
- (२) कर्पूर इव दग्धोऽपि शक्तिमान् यो जने जने ।
नमोऽस्त्ववार्यवीर्याय तस्मै मकरकेतवे ॥
- (३) तदनु भवतः कीर्तिः केनाप्यगीयत येन सा ।
प्रियगृहमगान्मुक्ताशङ्का क्व नासि शुभप्रदः ॥
- (४) पश्चादङ्घ्री प्रसार्य त्रिकनतिविततं
द्वाद्ययित्वाङ्गमुच्चै –
रासज्याभुग्नकण्ठो मुखमुरसि सटां
धूलिधूम्रां विधूय ।
घासग्रासाभिलाषादनवरतचलत्
प्रोथतुण्डस्तुरङ्गो
मन्दं शब्दायमानो विलिखति शयना-
दुत्थितः क्षमां खरेण ॥